

ЗАТВЕРДЖУЮ

Наказ № 149-0 від 30.09.2021

Директор Півень В. А.

Інструкція №19 з охорони праці в кабінеті Захисту України під час навчальних занять

1. Загальні положення

- 1.1. Інструкція з охорони праці в кабінеті допризовної підготовки поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час проведення занять / демонстраційних дослідів, практичних і лабораторних робіт / , польових та військово-тренувальних зборах.
- 1.2. Інструкція розроблена на основі державного нормативного акту про охорону праці ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 29.01.98 № 9.
- 1.3. Вимоги зазначеної інструкції є обов'язковими для виконання.
- 1.4. Відповідно до Правил безпеки, під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті допризовної підготовки вчитель допризовної підготовки та особи, які залучаються йому для допомоги, проходять інструктаж із безпеки праці та навчання надання першої / долікарської / допомоги при характерних ушкодженнях, який проводить спеціаліст служби охорони праці перед початком занять у кабінеті і реєструється в журналі.
- 1.5. По даній інструкції учасник навчально-виховного процесу інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж). Результати інструктажу заносяться в "Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці", в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи інструктуючого та працівника.
- 1.6. В разі пошкодження здоров'я учасника з вини власника, він має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.
- 1.7. За невиконання даної інструкції передбачено дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.
- 1.8. До роботи допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж по пожежній безпеці.
- 1.9. Працівник повинен:
 - 1.9.1. Виконувати правила внутрішнього розпорядку.
 - 1.9.2. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.
 - 1.9.3. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій проінструктований.
 - 1.9.4. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.
 - 1.9.5. Не допускати в робочу зону сторінних осіб.

1.9.6. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальності за товаришів по навчанню.

1.9.7. Вміти надавати першу медичну допомогу при нещасних випадках

1.9.8. Вміти користуватися первинними засобами пожежегасіння.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1.** Вчитель допризовної підготовки назначає чергового по кабінету, стрільбищу (тиру), оточуючий загін, показувачів, інструктує їх і спостерігає за точним виконанням ними своїх обов'язків. Перевіряє відповідність обладнання умовам виконуваної справи. У разі потреби підготовлює показувачів для показу та огляду мішеней, розводить їх по бліндажах, перевіряє знання ними заходів безпеки і своїх обов'язків, установлює з ними надійний зв'язок, перевіряє справність бліндажів. Оглядає смугу стрільбища і тиру, щоб у напрямі стрільби не було жодних предметів, які під час стрільби можуть викликати рикошети;
- 2.2.** Перевіряє наявність і стан зброї й патронів, визначає місце патронного пункту.
- 2.3.** Перевіряє у стрільців знання правил безпеки й порядку під час стрільби;
- 2.4.** Розподіляє стріляючих на зміни;
- 2.5.** Повідомляє черговим змінам місця занять і чекання, вони повинні бути не ближче як за 40 м від вихідного положення;
- 2.6.** Вишиковує чергову зміну для стрільби на вихідному положенні.
- 2.7.** Стрільби проводити на стрільбищах і в тирах, час і місце проведення стрільб визначає військовий комісаріат.
- 2.8.** Вправи із стрільби виконуються із малокаліберної або пневматичної гвинтівки : відкритим прицілом.
- 2.9.** Стрільби проводяться і організовуються на підставі наказу.
- 2.10.** До виконання справ зі стрільби допускаються юнаки, які оволоділи прийомами стрільби, знають заходи безпеки, умови та порядок виконання вправ.
- 2.11.** На заняття учні з'являються охайно одягнені
- 2.12.** Постійно перевіряє стан військового спорядження, забезпечує контроль за його збереженням.
- 2.13.** При отриманні з РВК табельного навчального обладнання як найретельніше перевіряє щоб серед нього не було бойового чи отруйного.
- 2.14.** Перед кожним новим заняттям (зборами, змаганнями, стрільбами) обов'язково провести інструктаж з безпеки життєдіяльності із записом у відповідному журналі.
- ## **3. Вимоги безпеки під час виконання роботи**
- 3.1.** Небезпечний фактор: під час проведення навчальних занять, тренувань, військово-спортивних ігор, на заняттях гуртків використовується навчальна і стрілецька зброя (малокаліберна та пневматична), різноманітна навчальна техніка, навчальні боєприпаси та військові прилади, спортивні та допоміжні снаряди, шанцевий інструмент, перебування учнів в польових умовах.
- 3.2.** Першочерговий обов'язок вчителя допризовної підготовки – створення нормальних умов на заняттях і в позакласній роботі, додержання правил безпеки і вживання заходів безпеки.
- 3.3.** Категорично заборонено допускати до занять осіб, які не пройшли передбачені види інструктажів.
- 3.4.** Строго дотримуватись правил збереження, використання і обліку навчальної та пневматичної зброї, боєприпасів до них, навчальної техніки і навчального майна, які повинні зберігатись в спеціально обладнаному приміщенні.

3.5. Забороняється:

- зберігати бойову зброю, боєприпаси до неї, гранати, підричники, вибухові речовини, міни тощо;
- зберігати навчальне майно за межами спеціально обладнаної кімнати;
- видавати зброю і патрони до них, техніку, майно окремим особам для особистого користування

3.6. Постійно виконувати вимоги заходів безпеки під час проведення занять з допризовної підготовки, затверджених МОН України.

3.7. Починайте виконувати роботу лише з дозволу відповідної посадової особи або визначену колом ваших посадових обов'язків.

3.8. Дає розпорядження подавати сигнал “Вогонь”;

3.9. Вручає черговій зміні стріляючих зброю;

3.10. Виводить на черговий рубіж чергову зміну і керує стрільбою;

3.11. Стежить, щоб на вогневому рубежі, крім стрільців стріляючої зміни, нікого не було;

3.12. Після закінчення зміною стрільби подає команди: “Стій, розряджай”; “Відкрити затвори” і перевіряє, щоб зброя була розряджена, а затвори відкриті;

3.13. Дає розпорядження замінити черговий прапор білим і дає сигнал “Відбій”

3.14. Після сигналу (команди) “Відбій” подає для стріляючої зміни команду “Встати”, а якщо є показувачі, дає їм дозвіл вийти з бліндажів для огляду мішеней і позначення влучень;

3.15. негайно припинити стрільбу, якщо порушено правила безпеки.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Прибирання робочих місць виконувати по завершенні роботи або робочого часу.

4.2. Організувати збирання стріляних гільз і здачу патронів, що залишилися.

4.3. Організувати чистку та приведення в належний стан навчальної та малокаліберної (пневматичної) зброї, майна. Забезпечити її повернення у визначене місце.

4.4. Доповісти директорові навчального закладу про результати стрільби. Здати звіт про використання боєприпасів

5. Вимоги безпеки в екстремальних ситуаціях

5.1. В разі травмування (поранення, опіків тощо) або поганого самопочуття повідомте вчителя (чергового адміністратора).

5.2. У разі виникнення пожежі необхідно:

- вивести учнів (персонал) з приміщення;
- повідомити пожежну охорону за телефоном 001 (або посильним);
- вимкнути електромережу, зачинити вікна і двері, щоб вогонь не поширювався на сусідні приміщення;
- приступити до ліквідації осередку вогню, при цьому легкозаймисті та горючі рідини і електропроводку слід гасити піском, вогнетривким покривалом, порошковим вогнегасником; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-якими наявними вогнегасниками.

5.3. В разі виникнення аварійної ситуації слід негайно припинити роботу, якщо робота виконувалась електроспоживачами, відключити їх від електромережі, повідомити про те, що сталося керівника робіт.

5.4. Якщо є потерпілі надавати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати "швидку допомогу".

5.5. Надання першої медичної допомоги.

5.5.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий масаж серця, звернути увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.5.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і зав'язати її бинтом. Якщо індивідуального пакету якимось чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку. На те місце ганчірки, що приходиться безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.5.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвесити за допомогою перев'язки або хустинки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрюванні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.5.4. Надання першої допомоги при опіках кислотами і лугами.

При попаданні кислоти або лугу на шкіру, ушкодженні ділянки необхідно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після його пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-им розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після цього промити 2%-ним розчином борної кислоти. При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином питної соди. При попаданні кислоти в дихальні шляхи потрібно дихати розпиленим за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу - розпиленим 3%-ним розчином оцтової кислоти.

5.5.5. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змочену етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.5.6. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протяз 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього накласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце;
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлення кровоносних судин, які живлять поранену область, при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.6. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

**Інструкцію розробила
фахівець з охорони праці**

Кальмук В. М.